

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1688/2018
12.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из ..., чији је пуномоћник Стеван Вигњевић, адвокат из ..., против туженог ББ, чији је пуномоћник Бранислав Грујић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 431/18 од 12.03.2018. године, у седници одржаној 12.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 431/18 од 12.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1486/2017 од 12.12.2017. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба у делу у коме је тужилац тражио да се обавезе тужени да га врати на рад на радно место „руководилац одељења ..., Погон ...“. Ставом другим изреке, одлучено је да се примарни тужбени захтев тужиоца делимично усваја. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев у делу у коме је тужилац тражио да се утврди да је ништава одредба члана 21. став 3. тачка 3. подтачка 3. тачка 1ц уговора о раду број ... од 01.06.2012. године која гласи: „ако запослени дође на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога или ако конзумира алкохол или опојне дроге на радном месту“. Ставом четвртим изреке, поништено је решење туженог о отказу уговора о раду бр. ... од 09.10.2014. године, којим је престао радни однос тужиоцу. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад, на одговарајуће радно место према врсти и степену стручне спреме тужиоца. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 323.750,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је захтев тужиоца у делу у коме је тражио законску затезну камату на трошкове поступка од дана пресуђења до дана извршности пресуде. Ставом осмим изреке, тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 431/18 од 12.03.2018. године, жалбе странака су одбијене и потврђена првостепена пресуда у

усвајајућем делу и у делу којим је одбијен захтев тужиоца за утврђење да је ништава одредба члана 21. став 3. тачка 3. подтачка 3. тачка 1ц уговора о раду бр. ... од 01.06.2012. године која гласи: „ако запослени дође на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога или ако конзумира алкохол или опојне дроге на радном месту“.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни повреда поступка на коју се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог на основу уговора о раду од 01.06.2012. године, на основу ког је био распоређен на радном месту пословође експлоатације возила у Погону ..., а на основу анекса бр. 3 уговора о раду од 26.06.2013. године био је распоређен на радном месту руководиоца Одељења ..., Погон Чланом 21. став 3. тачка 3. подтачка 3.1 ц) уговора о раду уговорено је да тужени може да откаже уговор о раду у случају ако тужилац дође на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога, или ако конзумира алкохол или опојне дроге на радном месту. Тужилац се 06.06.2014. године у 6,20 часова упутио на посао из ... (место пребивалишта тужица) до ..., где је радио. Пре поласка на посао конзумирао је 10 до 20 капи, малу кашичицу, ехинаце (која у себи садржи мешавину 30% алкохола у води и сорбитола), усну дупљу је испрао листерином (који у свом саставу има одређени мањи проценат алкохола) и узео је лек за снижавање притиска „Зоркаптиол“. Тужилац је за одлазак на посао користио службено возило и на уласку у ..., у ул. ..., испред кућног броја .., у 6.40 часова дошло је до саобраћајне незгоде у којој је учествовао тужилац. Саобраћајна незгода се догодила тако што се тужилац кретао путем са првенством пролаза, а на који се укључило теретно возило и то вожњом уназад, којом приликом је дошло до контакта између возила којим је управљао тужилац и теретног возила. Тужилац је инсистирао да се позове полиција, због чега су припадници ПС ... убрзо дошли на лице места. Извршеном контролом од стране полицијских службеника утврђено је да су оба возача испуњавала услове за учешће у саобраћају, извршено је алко тестирање учесника ове незгоде путем Дрегер апарата и код тужиоца је утврђено присуство алкохола у организму од 0,19 мг/мл, док други возач није имао алкохола у организму. Тужилац је приговорио на резултате тестирања, указујући да није конзумирао алкохол ни претходне ноћи, ни пре вожње, већ да је пре поласка на посао конзумирао лек за снижавање крвног притиска, 10 до 20 капи средства за побољшање имунитета и да је усну дупљу испрао дезинфекционим средством. Иако је тужилац тражио да се изврши провера количине алкохола у крви, вађењем крви, полицијски службеници су тужиоцу објаснили да није починио саобраћајни прекршај, због чега није урађена контрола количине алкохола у крви анализом узорка крви

тужиоца, већ је само утврђена количина алкохола у организму путем даха тужиоца.

Тужени је 11.09.2014. године донео упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе тужиоца односно због тога што је 06.06.2014. године у 6,40 часова приликом управљања службеним путничким аутомобилом марке „Škoda ...“ регистарске ознаке ... под дејством алкохола у износу од 0,19 мг/мл у крви учествовао у саобраћајној незгоди, чиме је угрозио свој живот и животе других учесника у саобраћају и на тај начин својом кривицом извршио повреде радних обавеза из члана 21. став 3. тачка 2. 1. подтачка ј уговора о раду од 01.06.2012. године (у случају непридржавања односно неспровођења одлука донетих од стране органа послодавца) и члана 68. став 1. тачка 17. Колективног уговора туженог (непридржавање односно неспровођење одлука донетих од стране послодавца), а у вези са чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду (ако учини другу повреду радне обавезе утврђене општим актом односно уговором о раду), као и да је тужилац наведеним понашањем својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 3. Закона о раду (ако нецелисходно и неодговорно користи средства за рад). Тужилац је упозорење примио 16.09.2014. године.

Спорним решењем од 09.10.2014. године тужени је тужиоцу отказао уговор о раду од 01.06.2012. године са пратећим анексима, због тога што је дана 06.06.2014. године у 6,40 часова управљајући службеним аутомобилом марке „Škoda ...“ регистарске ознаке ..., и то под дејством алкохола у износу од 0,19 мг/мл у крви учествовао у саобраћајној незгоди чиме је угрозио свој живот и животе других учесника у саобраћају и на тај начин извршио повреде радних обавеза из члана 21. став 3. тачка 2.1. подтачка ј уговора о раду од 01.06.2012. године (у случају непридржавања односно неспровођења одлука донетих од стране органа послодавца) и из члана 68. став 1. тачка 17. Колективног уговора туженог (непридржавање односно неспровођење одлука донетих од страна органа послодавца) у вези са чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду (ако учини другу повреду радне обавезе утврђене општим актом односно уговором о раду), као и да је тужилац наведеним понашањем својом кривицом учинио и повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 3. Закона о раду (ако нецелисходно и неодговорно користи средства за рад). Поред тога у решењу је наведено да је тужилац учинио и повреду радне дисциплине из члана 21. став 3. тачка 3.1. подтачка ц (ако запослени дође на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога или ако конзумира алкохол и опојне дроге на радном месту) и члана 70. став 1. тачка 3. Колективног уговора туженог (доласак на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога или конзумације алкохола и опојних дрога на пословима које обавља), а у вези са чланом 179. став 3. тачка 4. Закона о раду (због доласка под дејством алкохола или других опојних средстава у току радног времена које има или може да има утицај на обављање посла). Тужилац је одбио да прими наведено решење због чега је исто 13.10.2014. године објављено на огласној табли у седишту туженог и месту рада тужиоца у ..., а 22.10.2014. године скинуто са огласне табле.

Код тужиоца је приликом управљања службеним возилом утврђено присуство 0,19 промила алкохола у даху, што није последица конзумирања алкохола, већ последица употребе капи за имунитет и средстава за испирање

усне дупље, који у себи садрже алкохол у одређеном проценту, због чега је дошло до задржавања алкохола у усној дупљи, што је и дало позитиван резултат приликом алкотестирања путем Дрегера. Наведена количина присуства алкохолних пара у издахнутом ваздуху код тужиоца није могла утицати на стање свести, психичке функције и целокупно понашање тужиоца.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право, када су поништили као незаконито спорно решење туженог од 09.10.2014. године о отказу уговора о раду тужиоцу и обавезали туженог да тужиоца врати на рад.

Чланом 179. став 3. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то због доласка на рад под дејством алкохола или других опојних средстава, односно употребе алкохола или других опојних средстава у току радног времена, које има или може утицати на обављање послова.

Чланом 180. став 1. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случај из члана 179. став 2. и 3. овог закона, запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Ставом 2. истог члана прописано је да у упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење. Конвенција међународне организације рада број 158. о престанку радног односа на иницијативу послодавца („Службени лист СФРЈ“ – међународни уговори бр. 4/84, 77/91) чланом 7. предвиђа да радни однос радника неће престати због разлога везаних за понашање радника или његов рад пре него што му се омогући да се брани од изнетих навода, осим ако се са разлогом не може очекивати од послодавца да му пружи ту могућност, којом одредбом је гарантовано право радника на одбрану од отказног разлога.

Тужилац је приликом доласка на рад службеним возилом учествовао у саобраћајној незгоди, којом приликом је код тужиоца утврђено присуство 0,19 промила алкохола у даху, што није последица конзумирања алкохола, већ последица употребе капи за имунитет и средстава за испирање усне дупље, који у себи садрже алкохол у одређеном проценту, због чега је дошло до задржавања алкохола у усној дупљи, што је и дало позитиван резултат приликом алкотестирања путем Дрегера, као и да наведена количина присуства алкохолних пара у издахнутом ваздуху код тужиоца није могла утицати на стање свести, психичке функције и целокупно понашање тужиоца. Како према члану 179. став 3. тачка 4. Закона о раду послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то због доласка на рад под дејством алкохола, у ситуацији када то има или може утицати на обављање послова, то је правилан закључак да нису били испуњени услови за отказ уговора о раду тужиоцу прописани овим чланом, јер тужилац није дошао на рад под дејством алкохола, осим тога утврђена количина присуства алкохолних пара у издахнутом ваздуху код тужиоца није могла утицати на стање свести,

психичке функције и целокупно понашање тужиоца. Стога је без утицаја навод ревизије да је код тужиоца утврђено присуство алкохола у даху и да је законито спорно решење о отказу уговора о раду.

Осим тога, тужилац је упозорен да је учинио повреде радне обавезе из члана 21. став 3. тачка 2.1. подтачка ј) уговора о раду (у случају непридржавања односно неспровођења одлука донетих од стране органа послодавца), члана 68. став 1. тачка 17. Колективног уговора (непридржавање односно неспровођење одлука донетих од страна органа послодавца), а у вези са чланом 179. став 2. тачка 5 и тачка 3. Закона о раду, док је спорним решењем туженог поред наведеног тужиоцу стављено на терет да је учинио и повреду радне дисциплине из члана 21. став 3. тачка 3.1. подтачка ц) (ако запослени дође на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога или ако конзумира алкохол и опојне дроге на радном месту) и члана 70. став 1. тачка 3. Колективног уговора туженог (долазак на рад у алкохолисаном стању, под дејством опојних дрога или конзумација алкохола и опојних дрога на пословима које обавља), а у вези са чланом 179. став 3. тачка 4. Закона о раду (због доласка под дејством алкохола или других опојних средстава у току радног времена које има или може да има утицај на обављање посла), на коју повреду тужилац није био упозорен, због чега му та повреда није могла бити стављена на терет спорним решењем о отказу уговора о раду, јер је у односу на ту повреду изостало упозорење, на који начин је повређено право тужица на одбрану, а што је у супротности са чланом 180. став 1. Закона о раду и чланом 7. Конвенције међународне организације рада број 158. о престанку радног односа на иницијативу послодавца.

С обзиром да тужилац није дошао на рад под дејством алкохола, осим тога као и да утврђена количина присуства алкохолних пара у издахнутом ваздуху код тужиоца није могла утицати на стање свести, психичке функције и целокупно понашање тужиоца, као и да и упозорење и спорно решење о отказу садрже напред наведене недостатке, спорно решење о отказу уговора о раду је незаконито и тужени је у обавези да због незаконитог отказа тужиоца врати на рад на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић